

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIV (48)
Štev. (Nº) 47

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
30 de noviembre - 30. novembra 1995

FRANCE PAPEŽ

Jabolčni cvet

Nekaj, kar ni bilo dano pesniku Francetu Prešernu, je doživetje žene: visoka pesem o materi, razumetje tiste dobe človeškega življenja, o kateri je Cicero govoril v enem svojih najlepših del, v traktatu „De senectute“. Nasprotno pa je Ivan Cankar proslavil ženo in mater in jima posvetil blesteče strani. Tudi Balantič — čeprav poje o ljubezni in dekletu, se končno obrne k materi, proseč jo, naj mu reče besedo v slovo in ga pokropi z blagoslovljeno vodo. Kdo in kaj je žena, kaj nam pomeni mati? Goethe je opeval tisto „večno žensko“, ki pa ni zunanja lepota, ampak njeno dostojanstvo, ideal plemenitosti, njen čut za odgovornost, teženje v dozorelost. V zdamskem kulturnem življenju je žena doprinesla svoj del, ki ga ni mogoče zamolčati. Pri Slovenski kulturni akciji se je v prvem letu govorilo o potrebi ustanovitve damskega odseka; Zveze žena-mati — kulturna in dobrodelna ustanova v Argentini — pa se bliža svoji tridesetletnici in naj bo ta zapis posvečen bližnjem jubileju. Zveza je priča tistih desetletij, ko je naša skupnost ne samo vzdržala, ampak celo napredovala. Slovensko ženo v tujini je njeno socialno in duhovno okolje drugače oblikovalo kot ženo v domovini; z vsem naporom se je spopadla s tegobami življenja v svetu in odločilno prispevala k našemu modelu svobodnega slovenstva. Govorimo o slovenski umetnosti v svetu, o knjižnem založništvu, o šoli, o življenju v skupnih Domovih — pri vsem tem pa moramo imeti pred očmi tudi slovensko družino v svetu. Med stebri tukajšnje „Slovenije“ najdemo gospodarstvenike, delavce, kulturne ustvarjalce, duhovne pastirje, voditelje šolstva in socialnega življenja po Domovih in končno delo žene-matere v družini. A to

lestvico lahko obrnemo in je njena vrednost ista.

Pomen besede žena-mati je najlepše prikazal Ivan Cankar. V avtobiografskem delu „Moje življenje“ je v tipičnem cankarjanskem duhu zapisal: „Žena je devetkrat močnejša od moža, mati pa devetkrat devetdesetkrat. Če bi bil rekel svoji materi, da naj mi za ped odmakne Ljubljanski vrh, zato ker preveč tišči na Močilnik, bi ga bila najbrž zares odmaknila.“ — Iz predvojnega časa pa se spominjam matere tudi jaz. V svetlem jesenskem popoldnevu sva sedela na vrtu — ne vem, kako je bilo, saj drugače se je spominjam samo pri delu. V košarici ob nama je bilo nekaj tistih rumenih jabolk, ki jih nisem potem nikdar in nikjer več našel — mislim na nek nedopovedljivo aromatiziran okus. Ne vem, v kakšnem pogovoru je nama mineval čas, a takrat in v poznejših letih sem začutil, da se podoba matere uresničuje lahko od delavke in do brotnice, od prijateljice preko čudodelnice do... kraljice svojih otrok. Leta so prešla in prinesla marsikak grenak trenutek, a tudi lepih je bilo nemalo v slovenski družini sredi tujega sveta.

Ko sem pred časom premišljal o tem in iskal besedo o vrednosti preteklosti, sem vzel v roke Poezije pesnika Franceta Prešerna — pa glej, na neki strani najdem posušen jabolčni cvet, ki je že zdavnaj izgubil svoj rožnati ton, ne pa sporočilo neke domače pomladi. Odložil sem knjigo, prevzet in prestrašeno začuden — kako, da tistega cveta nisem videl prej, saj sem — res že pred leti — nenehno prebiral te pesmi... Spomnil pa sem se tudi Cankarjevih besed: mati je zmožna vsega. Nisem več odprl Prešerna, a cvet, ki je (gotovo) še v tisti knjigi, nisim v srcu.

Skupina prijateljstva z Argentino v slovenskem parlamentu

Slovensko veleposlaništvo v Buenos Airesu je posredovalo našemu tedniku pismo, ki ga je poslala predsednica parlamentarne skupine prijateljstva z Argentino poslanka Nada Skuk argentinskemu veleposlaniku v Sloveniji Andreju G. Pesci-Boureliju:

V njem sporoča, da se je ta skupina ustanovila 16. novembra z namenom, da se poglobijo zveze med obema državama, njuno sodelovanje in prijateljstvo. Obenem poudarja interes, ki ga ima Slovenija, da bi prišlo do ožjega sodelovanja, ter vabi predsednika argentinskega parlamentarne odbora prijateljev Slovenije Orlanda Zicarella, da bi skupaj z delegacijo obiskal Slovenijo. S tem bi spoznal bolje njen sedanj razvoj in načrte za bodočnost, s čimer bi se obe strani lahko okoristili. Upa, da se bo kmalu uresničila ta želja po spoznanju in pogovoru.

Objavljamo še seznam poslancev, ki so člani te parlamentarne skupine prijateljstva z Argentino:

Predsednica je Nada Skuk, člani pa so Alojz Pajnar, Stane Prim, Jožef Kocjan in

Jasna Primožič, ki so vsi člani Krščanskih demokratov; od LDS — Liberalnih demokratov — so Ljerka Bizilj, Janez Jug in Vladimir Topler, Združeno listo socialdemokratov pa predstavlja Borut Pahor.

Videti je, da se vezi med Slovenijo in Argentino čedalje bolj krepijo. Pri tem imamo slovenski naseljenci lahko odgovorno vlogo, ko smo takorekoč vraščeni v obe strani.

TD

V parlamentu obstaja več skupin prijateljstva, skupina prijateljstva z Argentino pa je pomembna tudi zaradi velikega števila slovenskih izseljencev v tej državi. Argentina je druga južnoameriška država s Čilom, s katero ima slovenski parlament skupino prijateljstva.

V argentinskem parlamentu že obstaja skupina prijateljstva s Slovenijo. Ta je izrazila željo, da bi obiskala našo državo, in na sestanku v slovenskem parlamentu so se zavzeli, naj do obiska pride čim prej.

Slovenska tiskovna agencija,
Ljubljana

Zgodilo se je v Sloveniji

Sestali so se predsedniki vladnih strank Janez Drnovšek, Lojze Peterle in Janez Kocijančič. Koalicijska se je seznanila z osnovnimi ugotovitvami, do katerih je na podlagi doslej znanih dokumentov in podatkov prišla delovna skupina, ki preučuje utemeljenost očitkov, navedenih v vloženi interpelaciji zoper ministra za gospodarske dejavnosti Maksa Tajnikarja. Na podlagi ugotovitev delovne skupine in odgovora Maksa Tajnikarja, bo vlada pripravila tudi odgovor na vložene interpelacije zoper Tuđmana.

Šef kabineta predsednika DZ je povedal, da je 10 poslancev umaknilo podpise z zahteve za razpis referendum o predčasnem zaprtju JE Krško, zato je postopek z omenjeno zahtevo končan, saj 27 podpisov ne zadostuje za razpis referendum, lahko pa se prične z vnovičnim zbiranjem 31 podpisov. Postopek z zahtevo za razpis referendum o predčasnem zaprtju JEK je bil vloženo 25. oktobra.

Vprašanje nasledstva zveznega premoženja nekdanje Jugoslavije je predmet pogajanj na konferenci v Ženevi. Dozdaj vprašanje še ni rešeno, resolucija, ki jo je sprejel VS ZN, pa se nanaša le na tisto imetje, ki ni sporno, torej ne na zvezno premoženje nekdanje Jugoslavije, je dejal generalni sekretar francoskega zunanjega ministrstva Bertrand Dufourcq, ki se je v Ljubljani udeležil slovesnega odprtja posloja francoskega veleposlaništva.

Slovenija v bližnji prihodnosti načrtuje „resne akcije“, da bi se rešila anahronizma, namreč embarga na uvoz orožja v državo, je ob predstavitvi glavnih točk slovenske zunanje politike dejal zunanji minister Zoran Thaler. Napovedal je skorajšnje sprejetje stališče vlade do načinov sodelovanja Slovenije v načrtovani mirovni operaciji zveze Nato v BiH, poudaril podporo Slovenije prizadevanjem za doseg miru na Balkanu, hkrati pa izpostavil njeno pozorno spremljanje vseh dogajanj, ki se nanašajo na

sukcesijo nekdanje skupne države, predvsem na finančnem področju. Thaler tudi upa, da bo prišlo do trojnega sestanka predstavnikov Španije, Italije in Slovenije, na katerem bi skušali odpraviti italijanske zahteve pri vstopu Slovenije v EZ. Napovedal je skorajšnji sestanek slovensko-hrvaške komisije za meje in začetek dela novega veleposlanika RS v Rimu „do božiča“ ter zavrnil špekulacijo o avtohtonosti hrvaške manjšine v Sloveniji.

Člani senata Univerze v Ljubljani so na tajnem glasovanju odločili, da bodo častni doktorat med tremi kandidati, med katerimi je bil tudi nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar, podelili le prof. dr. h.c. Dietrichu Smidtu z Univerze v Goettingenu.

Slovenski zunanji minister Zoran Thaler in finančni minister Mitja Gaspari sta na predsednika Evropske komisije Jacquesa Santerja naslovila pismi, v katerih izražata interes Slovenije, da se problematika pravnega nasledstva nekdanje Jugoslavije rešuje ločeno od mirovnega sporazuma o BiH. Pismo s podobno vsebino je minister Gaspari naslovil tudi na evropskega komisarja Hansa van den Broeka, pristojnega za zunanje odnose s srednje- in vzhodnoevropskimi državami. Spet se namreč kažejo ponekod po svetu tendence, da se porine Slovenijo nazaj na Balkan oziroma se jo poveže z dogajanjem na Balkanu.

Zunanji minister Zoran Thaler se je med enodnevnim delovnim obiskom v Celovcu sestel s predstavniki slovenske manjšine — Enotne liste, Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij, ki so izpostavili problem zagotovljenega slovenskega zastopstva v koroškem deželni zboru, težave pri medijskem pokri vanju Koroške, predvsem ko gre za TV-signal RTV Slovenije, ter težave mešanih podjetij na Koroškem, saj številna propadajo, delovnih mest pa je vse manj. Thaler se je sestel še s koroškim deželnim glavarjem Christofom Zernattom. (STA)

Vstop v CEFTA

Slovenija je 25. novembra podpisala sporazum o pristopu k Srednjeevropskemu sporazumu o prosti trgovini (CEFTA). Podpisa so se udeležili ministri za ekonomske odnose s tujino vseh štirih držav članic Cefte, to je Češke republike, Madžarske, Poljske in Slovaške ter slovenski minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak. S podpisom tega sporazuma bo republika Slovenija s 1. januarjem postala polnopravna članica Cefte.

Z državami članicami Cefte se blagovna menjava vsako leto povečuje in vse kaže, da se bo letošnji obseg blagovne menjave med Republiko Slovenijo in državami Cefte gibal že okrog ene milijarde ameriških dolarjev. Sicer pa ima Slovenija že z vsemi članicami Cefte sklenjene dvostranske sporazume o prosti trgovini, ki se bodo s pričetkom uporabe sporazuma o pristopu

Sloveniji k Cefti prenehali uporabljati, določila v zvezi z liberalizacijo trgovine tako na industrijskem kot tudi na kmetijskem področju pa se bodo prenesla iz posameznih dvostranskih sporazumov v novi sporazum.

Slovenija si od podpisa tega sporazuma obeta še hitrejšo rast blagovne menjave z državami Cefte, ki so tudi najuspešnejše države v tranziciji in predstavljajo najperspektivnejše in hitro razvijajoče se trge v Evropi.

Vse države dosedanje članice Cefte že imajo sporazume o pridružitvi z Evropsko zvezo in so najresnejše in prve kandidatke za članstvo v Evropski zvezi. Večina od njih bo postala članica OECD naslednje leto, nekatere pa že letos.

STA

Sporočila SKD

Interpelacija zoper ministra Tajnikarja

Izvršilni odbor Slovenskih krščanskih demokratov je na seji 27. novembra obravnaval interpelacijo zoper ministra za gospodarske dejavnosti dr. Maksa Tajnikarja in predlog zakona o ukrepih za sanacijo gospodarskega položaja TAM MARIBOR d.d.

Izvršilni odbor ugotavlja, da šest mesecev po sprejetju sanacijskega zakona še vedno ni jasne finančne slike o TAM-u, ni pozitivnih rezultatov sanacije, podjetje posluje z izgubo, en mesec pa že poteka razčiščevanje o odgovornosti ministra Tajnikarja.

Zato izvršilni odbor predlaga, da Državni zbor obravnava interpelacijo zoper ministra Tajnikarja pred spremembami „zakona o TAM-u“, tega pa samo ob predložitvi jasne slike stanja TAM-a, rezultatov dosedanje sanacije in zagotovilih za izvedljivost ter uspeh predlaganih zakonskih sprememb.

SKD za predčasne volitve v parlament

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle je v sredo, 22. novembra, predsednikoma koalicijskih strank ter strankam, zastopanim v Državnem zboru, poslal posebno pismo, v katerem jih seznanja z odločitvijo, ki jo je sprejel Izvršilni odbor Slovenskih krščanskih demokratov, da predlaga predčasne volitve v Državnem zboru prihodnje pomlad.

V njem predsednik Peterle predlaga, da v strankah razmislijo o možnosti podpore predčasnim volitvam. Po zavrnitvi oglejskega dokumenta za ureditev nekaterih odprtih vprašanj med Slovenijo in Italijo ter za odpravo ovir na poti v Evropo so se, žal, pogledi na to, kako naj se približamo pridruženemu članstvu v EZ in kaj smo za to pripravljene storiti, še bolj razšli. Podobno

je z vprašanjem glede odnosov z Italijo in Hrvaško. Kljub nespornim uspehom na gospodarskem področju, imamo vse bolj različne poglede na nadaljnjo dinamiko gospodarskega razvoja in na reševanje nekaterih drugih pomembnih odprtih vprašanj.

Za jesen prihodnje leto so predvidene parlamentarne volitve. Bojim se, nadaljuje predsednik SKD Lojze Peterle, da bi v sorazmerno dolgem volilnem letu prav zgoraj omenjene razlike pri pomembnih vprašanjih preveč zlahka postale predmet predvolilnega taktiziranja vseh strank. Resno in poglobljeno reševanje teh vprašanj bi tako izostalo, zaostanek pa bi Sloveniji sami škodoval.

Zaradi tega predsednik Peterle predlaga strankam in njihovim predsednikom, da razmislijo o pobudi, o kateri so se Slovenski krščanski demokrati pripravljene še podrobneje pogovoriti na bilateralnem nivoju ali v krogu vseh teh koalicijskih strank.

Peterle častni član mednarodnega študentskega društva

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle se je v soboto, 18. novembra v Salzburgu udeležil proslave 20. obletnice mednarodnega krščanskega študentskega združenja EKV, ki mu predseduje bivši avstrijski zunanji minister dr. Alois Mock. Ob tej priliki je bil Lojze Peterle sprejet v častno članstvo združenja in imenovan za člana kuratorija. V utemeljitvi sprejema v častno članstvo je dr. Alois Mock opozoril na zasluge Lojzeta Peterleta za demokratizacijo Slovenije in njeno osamosvojitve in poudaril njegovo privrženost krščanskim načelom in evropski misli. Med uglednimi člani organizacije EKV so tudi nemški zunanji minister Klaus Kinkel, švicarski zunanji minister Flavio Coti, evropski komisar za kmetijstvo dr. Franz Fischler in drugi.

Zadeva Tajnikar

Afera Maks Tajnikar še kar odmeva. Ministra za gospodarstvo, člana Kocijančičeve Združene liste socialnih demokratov so zalotili skoraj „in flagranti“.

Težke milijarde slovenskih davkoplačevalcev so bile, in kot kaže, bodo še vržene v pogoltno mariborsko brezno. Kako naj si razlagamo poslovanje TAM pod ministrsko taktirko, če ta dovoljuje prodajo vozil po 10.000 ameriških dolarjev nižji ceni od proizvajalce, poleg tega pa se posrednikom iz nekdanje Jugoslavije odobrava in z državnim denarjem izplačuje dodatno še mastno provizijo.

Predsednik vlade Janez Drnovšek, ki je pod velikim pritiskom, da je treba „kontaminiranega“ ministra zamenjati tudi brez subjektivne krivde, saj je svojčas (v primeru nekdanjega ministra za obrambo Janše in notranjega ministra Bizjaka) razglasil objektivno odgovornost kot razlog za vladno čiščenje, spet taktizira in cinca.

Že imenovanje posebne skupine, ki naj bi raziskala odgovornost Tajnikarja, vodi jo Tone Rop (LDS), državni sekretar za privatizacijo, je bilo unikatno dejanje. Ko je Drnovšek spoznal, da so v navedeni Ropovi skupini le predstavniki ZL in LDS, je vanjo želel naknadno pritegniti še Izidorja Rejca, enega od prvakov SKD, sicer pa predsednika državnozborovske komisije za privatizacijo. Skupini naj bi dal potrebno legitimacijo, hkrati pa bi bila kot neke vrste poslušnosti in zavzetosti „izsledkom večinskega stališča komisije“ prisiljena tudi stranka SKD. Izidor Rejc po posvetovanju

s svojo stranko in ugotovitvi, da se je skupina že sešla, da pa gre pravzaprav za vladno zadevo (Rejc pa je poslanec državnega zbora) ni privolil v sodelovanje. Bržčas je Drnovšek uporabil znani trik: če o neki zadevi nočeš odločiti ali odločiti tako, kot izhaja iz dejstev, potem je treba ustanoviti komisijo (če je sestavljena iz članov ali simpatizerjev lastne in prizadete stranke, še bolje), ki bo zadevo časovno zavlekla in ugotovila, da je črno belo ter meglo spustila tudi na tiste poljane, kjer se ta navadno ne objavlja.

Stranka SKD je pohitela in javnosti sporočila, da v zadevi Tajnikar ve le toliko, kot je razvidno iz zahteve socialdemokratov po uvedbi parlamentarnega sredstva — interpelacije, ki jo praviloma uporablja opozicija s ciljem zamenjave spornega ministra.

Glede na možnost za uspeh gre pravzaprav pri interpelaciji bolj za načelno opozicijsko držo in glede na odmevnost zadeve tudi za predvolilno nastopanje.

Tudi če interpelacija ne bo uspela, bo namen demokratičnih strank dosežen. Drnovška bo ves čas spremljal očitek nedoslednosti in nezaupanja v svoje izjave in dejanja, še hujšo hipoteke pa bo nosil nezamenjani minister Maks Tajnikar, kar bo nekako hromilo delovanje vlade in potrjevalo neverodostojnost ter nenačelnost vodilnih predstavnikov ZL in LDS, kar tema strankama v volilnem letu gotovo ne bo šlo v mošnjiček.

J. O. - (po „Slovincu“, 18. nov.)

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Žalostni a zanimivi pojavi na političnem odru pričajo, da je Argentina svojevrstna država, kjer se politični opazovalec nikdar ne dolgočasi, razen če se končno naveliča nenehnih spletk in zapletov. V tem času bi zabeležili, da domala štiri leta pred prihodnjimi predsedniškimi volitvami in ko večina samozvanih kandidatov niti še ni nastopila svoje sedanje ustavne funkcije, že teče polemika okoli leta 1999.

GUVERNER NA ČELU

Gotovo se vsi sučejo po izreku, da kdor prvi udari, najbolje udari. S to idejo je buenosaireški guverner Eduardo Duhaldo že objavil svoj namen, da nasledi Menemu na predsedniškem prestolu. Okoli njegove osebe je preteklo precej tinte, ko je bila javna tajnost, kako močno si želi postati predsednik, ko še niti ni bilo jasno, kako bo z Menemovim mandatom. Ko si niti Menem sam ni upal preveč prosto sanjati o Olivovskem paktu, je Duhaldo že risal svoje načrte za pot do rožnate palače. Alfonsín mu je prekrizal načrte, ko je ugladil pot Menemu z ustavno reformo. Duhaldo je bil tako prisiljen izvesti tudi provincijsko reformo (in priti do čudnega pakta z bivšim polkovnikom Ricom), da ne bi izgubil oblasti. Tako si je zagotovil nov mandat kot guverner največje argentinske province. Ta mandat pa nastopi, za štiri leta, šele 10. decembra. A že sedaj napoveduje, da je „naravni“ kandidat peronizma za predsedniške volitve čez štiri leta.

Duhaldo je pohitel kot da ima dva nevarna tekmece. Eden, ki vztrajno zanika svoje tihe želje, je gospodarski minister Domingo Cavallo. Drugi, bolj nevaren, pa je bivši tucumanski guverner Ramón Ortega. In prav z njim se je pričela polemika, ko si drug drugemu mečeta v obraz senčne strani svojih mandatov. Ortega ni uspelo obnoviti svoj provincijski mandat in še v Tucumanu je peronizem izgubil vlado v rokah bivšega vojaškega guvernerja Bussi-ja. In gospodarsko-socialni položaj v Tucumanu je tako kritičen, da bi bivši guverner pravzaprav moral molčati. Ortega pa Duhaldeju oponaša rekordno 22 procentno brezposelnost, ki vlada v provinci. Polemika je ogrožala samo vlado, tako da je Menem, ki nikakor ne simpatizira z Duhaldejevo kandidaturo, moral opozoriti Ortega, naj bo tiho, ker je vsaka kritika „pljuvanje v zrak“ (pljunek pade nazaj).

Pravzaprav v vsem tem, zlasti v Duhaldejevi nuji, je v ozadju tiha želja predsednika in javne zahteve njegovih petolizcev, da bi Menemu omogočili še tretjo vladno dobo. Guverner hoče že sedaj jasno izraziti, da nikakor ne soglašja s tem. In najboljši način, ki ga je našel, je predstaviti samega sebe kot „naravnega“ kandidata. Zato je izrazil svoje potovanje v Španijo, kjer je razglasil na vse vetrove svojo kandidaturo, in bil celo nekje predstavljen kot „bodoči argentinski predsednik“.

Ortega pa hoče vsekakor obdržati svojstvo kandidata, in če bi mu bila sreča nemila v peronizmu, se ozira nekoliko na levo, in ima stike s Solidarno fronto. Je možno, da pride do nove skupine uskokov iz peronizma? Vsekakor ni neverjetno. Kdo bi si v začetku lanskega leta upal trditi, da bo Bordón kandidiral proti Menemu in pobral dobrih pet milijonov glasov? Štiri leta je predolga doba, da bi mogli pisati, češ, to je mogoče, ono pa nemogoče.

Kar pa je skoraj neverjetno, je možnost nove dobe za Menema. Položaj se je v tem oziru popolnoma spremenil. Radikalizem je

prišel v roke tistim, ki so se trdno upirali Alfonsínovemu sporazumu z Menemom. In Alfonsín sam je te dni priznal, da je pakt v Olivosu skoraj razkosal stranko. Nov položaj, ki je nastal po tem, pa kaže dve močni opozicijski stranki: radikalizem, katerega bodočnost je neznanka, kajti mnogo zavisi od korakov, ki jih bo podvzelo novo vodstvo; in pa Solidarna fronta, ki nenehno raste, in ki prejema nove člane tako iz peronizma kot iz radikalizma, a katere glavna nevarnost je prav notranje nesoglasje, ki ima včasih ideološko naravo, največkrat pa gre za enostavno osebne ambicije.

POT NE BO LAHKA

Duhaldeju je lahko proglasiti se za kandidata. Težje bo doseči imenovanje in še težje zmagati in doseči predsedništvo. Dvoje činiteljev je treba sprevideti na tej poti. Prvi so ustavna določila, ki predvidevajo določene procente, ali pa drugi volilni krog. Težko bo Duhaldeju zmagati tako prepričljivo kot Menemu. Opozicija že sedaj govori, da bo skupno nastopala proti vladi, njeni gospodarski politiki in njenim kandidatom. Drugi činitelj je še bolj važen: to je gospodarski in socialni položaj, ki lahko ogroža vse Duhaldejeve namene. Če se stanje zaplete, se bi zapletli tudi načrti peronizma, da se obdrži na vladi, pa naj bi bil kandidat ta ali oni.

In prav te dni je jasno, da gospodarstvo ne prestaja najboljšega stanja. Novi ukrepi, ki jih je vlada pompozno imenovala „druga reforma države“, ko gre dejansko le za novo stiskanje pasov, lahko sicer rode zaželene izboljšanje v državnih računih, vsaj ne v kratki dobi. Recezija se je močno nastanila in padec proizvodnje je huda posledica, ki jo družba trpi. Za drugo polovico prihodnjega leta napovedujejo zboljšanje proizvodnje, vsaj rahel gospodarski razmah, a ta ne bo sovpadal z dobo, ko bo država morala plačati najvišje vsote svojega zunanjega dolga: torej bo sad izboljšanja šel v inozemstvo, doma se bo kaj malo poznalo. Ta je smisel „reform“ in v tem vidijo kapitali pozitivne korake; to je tudi vzrok, da buenosaireška borza zadnje dni raste, ker se budi nova možnost hitrega dobička in špekulacije. A nikakor ni pričakovati socialnega zboljšanja. Tega zaenkrat ni na obzoru.

Glede tega je zgovorna statistika tujih investicij. Vsled zunanjih problemov in notranjih zapletov, je tuja produktivna investicija padala vse zadnje mesece. Problem se je res pričel z mehiško krizo. A od tedaj pa do danes je preteklo že toliko vode, da vlada nima več izgovorov. Krivda je tudi domača. O tem tudi priča dejstvo, da npr. čilsko gospodarstvo sploh ni bilo prizadeto od mehiške krize. Nemotno raste in nenehno kaže nove dosežke. To je razvidno tudi iz številnih investicij, ki jih čilski kapitali izvajajo v Argentini. Enkrat za vselej bi morali v Buenos Airesu razumeti, da je glavni vzrok vseh naših krizev in težav v naših lastnih odločbah in ukrepih in da je dejansko tudi rešitev iz sedanjega stanja v naših rokah. Vsak nesporazum v vladi, vsaka neresnost v ukrepih, vsaka zamujena prilika imajo odmev v gospodarskem stanju. In brez močnega gospodarstva ni možnosti izboljšanja na socialnem polju. In končno so tudi politični interesi tesno povezani z resnim stanjem. In to bo končno odločilno, tako prihodnje leto, kot v začetku 1999, ko se bodo kristalizirale politične ambicije marsikaterega argentinskega politika.

PREDLOG ZA IZLET

Argentina

Kakor da je druga Slovenija

Če bi morali v Južni Ameriki izbirati Evropi najbolj podobno državo, odločitev ne bi bila težka. To je lahko le Argentina oziroma natančneje — njena prestolnica Buenos Aires. Trinajstmilijonsko mesto ob izlivu reke La Plata v morje so ustanovili leta 1536, arhitekti pa so se kasneje pri gradnji ves čas zgledovali po evropskih vzorih.

Argentina je evropska predvsem zaradi svojih prebivalcev, potomcev najrazličnejših emigrantov, ki so iz nekoč obubožane Evrope prihajali v ta raj na zemlji, kar je Argentina še danes, še posebej, če jo primerjamo z drugimi južnoameriškimi državami. Argentina je druga največja južnoameriška država (večja je le Brazilija), vendar so njene ogromne površine skorajda nenaseljene, saj dobra tretjina prebivalstva živi v glavnem mestu in njegovi okolici. Neskončni pašniki, na katerih, se svobodno pase živina, ter polja, kjer rastejo žitarice, so že od nekdaj zaščitna znamka Argentine, predvsem pa vir življenja tamkajšnjega prebivalstva, ki se z lakoto (kakršno na primer poznajo v Boliviji ali Peruju) še nikoli ni srečalo, čeprav se vsake toliko časa ubada z gospodarskimi krizami.

Slovenska vas v Buenos Airesu

Argentina ima ob naravnih bogastvih še vrsto turističnih točk, med katerimi je posebna atrakcija glavno mesto Buenos Aires. Le-to je bilo od nekdaj kulturna prestolnica Južne Amerike, v kateri se je rodil sloviti tango, mesto pa se danes med drugim ponaša tudi s svetovno znano operno hišo Teatro Colón, večjo od milanske Scale. V Buenos Airesu deluje kar 70 profesionalnih gledališč, hkrati pa je verjetno eno redkih mest na svetu, ki imajo čez vsa noč odprte restavracije in knjigarne. Ob koncu tedna si je mogoče v kinu ogledati film s pričetkom ob pol dveh ponoči, po njem, torej ob treh ponoči, pa se na primer še posladkati s sladoledom v eni od številnih slaščičarn.

Govoriti o Argentini brez omembe Buenos Airesa je praktično nemogoče. Ta svetovna metropola namreč s svojo živahnostjo daje utrip vsej deželi. Ima eno najširših avenij na svetu — 9 de Julio, široko več kot 130 metrov, poleg tega pa tudi eno najdaljših ulic na svetu — avenijo Rivadavia, ki je dolga 15 kilometrov. Buenosaireska podzemna železnica je ena najstarejših v Ameriki, saj so jo zgradili že leta 1913. Starejši so samo še metroji v New Yorku, Bostonu in Philadelphiji.

Sicer pa ima Buenos Aires nekaj prav intimnih točk, kot so na primer četrt Recoleta, bohemski ulica Caminito v predelu La Boca, ter seveda velike trge kot sta Kongresni trg in Majski trg. Svoj pečat so mestu vtisnili tudi Slovenci. Arhitekt Viktor Sulčič je na primer zgradil dva pomembna objekta — osrednjo mestno tržnico in nogometni stadion Boca Juniors, v predelu mesta z imenom Lanús se nahaja Slovenska vas, katere glavna ulica se imenuje po duhovniku Janezu Hladniku, sicer pa so po naši osamosvojitvi Argentinci v svojem glavnem mestu eno od ulic poimenovali Repùblica de Eslovenia.

Naj ob tem omenimo, da je bila Argentina prva južnoameriška država, ki je priznala neodvisno Slovenijo, in da so tudi v mestu Mendoza, ki leži pod Andi in v bližini čilske meje, enega od trgov imenovali po Sloveniji. Slovenci so pač z Argentino povezani bolj, kot bi marsikdo pričakoval.

Naš antropolog Janez (Juan) Benigar je dolga leta živel med tam-kajšnjimi Indijanci, jih poučeval in spisal vrsto znanstvenih študij o njih ter celo sestavil slovar njihovih jezikov. Slikarka Bara Remec je živela med Indijanci na severu in jugu Argentine ter ustvarila vrsto slik pod vplivom njihove kulture, pisatelj dr. Tine Debeljak pa je v slovenščino prevedel temeljni argentinski nacionalni ep Martín Fierro.

Ob Buenos Airesu sta večji slovenski skupnosti še v mestih Bariloche ter Mendoza. Ocenjujejo, da v Argentini živi preko 30 tisoč Slovencev oziroma njihovih potomcev. Tudi Vlady Kociancich, ena najbolj znanih sodobnih argentinskih pisateljic in bivša Borgesova sodelavka, je slovenskega rodu.

Argentinci so pravi gurmani

Mnogi Slovenci ob prihodu v Argentino niso zdržali v velemestnem vrvežu Buenos Airesa in so se raje podali še dlje, pod mogočne Ande, kjer so se v glavnem ustavili v turističnem mestu Bariloche. Ta pokrajina z visokimi gorami, gozdovi in jezeri je bolj podobna Sloveniji kot pa neskončna pampa. Bariloche so s svojimi smučišči eden najpomembnejših argentinskih zimskih turističnih centrov, sicer pa običajno turiste v tej državi zanese na skrajni argentinski sever, kjer lahko na meji med Paragvajem, Brazilijo in Argentino občudujejo veličastne slapove Iguazú, v njihovi neposredni bližini pa tudi ruševine jezuitskih misijonov. Argentina je dežela naravnih bogastev. Omenjeni slapovi so na področju pragozda, na skrajnem jugu države pa pod Andi leži še ena znamenitost — ogromen ledenik Perito Moreno, ki je po površini večji od mesta Buenos Airesa. Ko se ledenik ob dotiku s kopnim zlomi, je to prvovrsten dogodek, na katerega turisti, fotografi in znanstveniki čakajo tudi po nekaj tednov. Turistična sta seveda tudi Ognjena zemlja in polotok Valdes, kjer je mogoče opazovati vrsto zanimivih živali, s pingvini na čelu. Kdor hoče v Argentini dobiti občutek andske Južne Amerike, gre v provinco Jujuy ali sosednjo Salto, kjer se še lahko sreča s tamkajšnjimi Indijanci. Resnici na ljubo je treba povedati, da je teh v Argentini vedno manj, saj je država s svojimi evropskimi priseljenci nanje pogosto pozabila. Toda evropskost v Južni Ameriki je poseben čar, saj je mogoče v Buenos Airesu večerjati v odličnih restavracijah z italijansko ali francosko hrano, vendar pa evropske specialitete ne morejo zasenčiti domačih govejih biftekov in priljubljenega asada, na razniju pečenega mesa. Argentinci so prvovrstni gurmani, saj imajo najboljše meso na svetu in odlična vina. Ob vsem tem so izjemno odprti do tujcev in drugih kultur, kar je danes še posebej pomembno.

Marko Jenšterle
Aerodrom Ljubljana, št. 2/95

Gornji članek Marka Jenšterla, ki je pred leti živel dalj časa v Buenos Airesu in dobro pozna Argentino, spremlja več slik: slikoviti Caminito iz Boce, letovišče Mar del Plata, predsednikova palača Casa Rosada, gavči, ter trije posnetki iz Slovenske hiše stena z grbi, grb pri vratih ter plošča v spomin Oreharju. Ta list je kot priloga Dela prišel praktično v vse slovenske hiše.

Zgodovinski sporazum na Balkanu

Srbi in Hrvati so se po tri in pol letih državljanske vojne pretekli tork, 22. novembra, končno sporazumeli prekiniti nesmiselne boje in pristati na odločitve podpisanih dogovorov v vojaškem središču Daytonu (Ohio, ZDA). Zgodovinski sporazum so podpisali po odločnem posegu v pogajanja predsednika ZDA Bill Clintona in zunanjšega ministra Christopherja srbski predsednik Slobodan Milošević, bosanski premier Alija Izetbegović in predsednik Hrvaške dr. Franjo Tuđman.

VS, ES in ZN so odobrili Natov načrt: v kratkem času razpolagati v Bosni in Hercegovini z mednarodno vojaško silo, jamstvo miru na Balkanu in tudi v Evropi. Slovenija je pristala na svoboden prehod mirovnihi čet čez slovensko ozemlje. Odločilni predstavniki na pogajanjih v Daytonu so po istem poročilu tudi obravnavali procentualno razdelitev dveh bilijonov dolarjev, vsote Jugoslovanske narodne banke, naložene v inozemstvu.

Sprejeti načrt predvideva mednarodne sile s 60.000 vojaštva, povezanega z letalstvom in mornarico. V podporo treh mednarodnih divizij, vse pod vodstvom severnoameriških, francoskih in angleških čet.

Poveljstvo Nata se je odločilo za naslednji vojaški razpored: Glavno poveljstvo v Sarajevu in Kiseljaku bo nadzorovalo s posebno elitnimi četami ves vojaški razvoj in bo povezano z letalstvom in mornarico. V britanskem področju s poveljstvom v Gornjem Vakufu bo sodelovalo 12.000 vojaštva iz Anglije, Kanade, Holandske, Pakistana in Malezije. Predsednik ZDA Bill Clinton se je zavzel poslati na Balkan 20.000 elitnega vojaštva, po potrebi okrepljenega s skupinami drugih držav s poveljstvom v Tuzli.

Volitve na Poljskem in v Rusiji

Poročila iz Varšave so po ponovnih nedeljskih volitvah precej podobna. Socialdemokratska levica z Aleksandrom Kwadniewskim (bivšim komunistom) na čelu je dosegla 51,3% glasov, aktualni predsednik Walensa pa 48,7%.

Volitev se je tokrat udeležilo 70% prebivalstva, mnogo več kot prejšnjih volitev. Razlika med tekmečema je majhna, le 2,6%.

Končno je tudi Poljska, kjer se je pričel rušiti komunizem s Socialdemokracijo, spet izvolila bivše komuniste tako na državne kot vladne stolčke. Sicer pa ta pojav poznano tudi iz Slovenije.

Ruski narod bo prihodnje leto volil predsednika Združene Rusije. Ali bodo znova dali zaupanje Borisu Jelcinu? Politologi zatrjujejo, da je zgubil precej na veljavi in ugledu doma, pridobil pa si ga je v svobodnem svetu, zlasti v ZDA. Svetovni tisk pripisuje zadnjemu srečanju med Jelcinom in Clintonom poseben pomen: bratstvo v orožju ali znova Jalta in Potsdam.

Politične razmere v Rusiji so kočljive. Opozicionalci pričakujejo, da kapitalistično usmerjene stranke ne bodo uspele. Pogled na kandidatne liste in povezave odkriva deset skupin z ekstremističnimi smermi. Stranka „Naš dom Rusija“ ima že sedaj v Dumi 100 mandatov in načrtujejo v povezavi z drugimi zvišati svoje glasove v skupnem bloku.

Po zadnjih statističnih podatkih bi bili rezultati naslednji: Komunistična partija (PCR) Genadija Žjuganova, veliki favorit parlamentarnih volitev 17. decembra, je v strmem vzponu. Danes bi jo volilo že 23 odstotkov volilcev, medtem ko bi se še septembra zanjo odločilo le 18% odstotkov Rusov, je razbrati iz raziskave javnega mnenja, ki jo je objavil časnik Izvestija.

Stranka zmernih reformistov Grigorija

V francoskem sektorju s poveljstvom v Mostarju bodo sodelovali angleški, francoski, italijanski in španski vojaki (10.000).

Svetovno javnost je presenetila odločitve bosanskih Srbov, ki so še pred dnevi odklanjali podpisane pogoje za mir na Balkanu, ki so jih podpisali v Daytonu Milošević, Izetbegović in Tuđman. Po sporazumu z Miloševićem so pristali na vse zahtevane točke. Varnostni svet ZN je namreč ukinil zakon o zaplembi orožja in prodaji istega Novi Jugoslaviji. Za ukinitvev je glasovalo 12 članic VS, Rusija se je vzdržala glasovanja.

Značilnost zgodovinskega sporazuma je znana: Republika Bosna in Hercegovina ostane ena država v dveh etičnih različnih pokrajinah: hrvaško-muslimanska in srbsko-bosanska, razdeljena v 9 različnih etnij, ki se bodo morale medsebojno spoštovati. Brez narodne in verske strpnosti država nima bodočnosti.

Bill Clinton je napovedal, da bo v ponedeljek, 27. novembra, govoril narodu in skušal prepričati Severnoamerikance in poslansko skupščino, da sprejme njegovo odločitev — poseg Nata in ZDA na Balkanu. Politični položaj je kočljiv. Rusija ljubosumno sledi povečevanju Natovega vpliva na Poljskem in v balkanskih državah. Novi poljski predsednik, bivši komunist in vneti socialdemokrat je takoj po svoji zmagi napovedal, da bo Poljska pristopila k Natu. Prav tako Češka.

ZDA so v letu pred novimi volitvami. Nihče ne dvomi, da hoče Clinton pridobiti več zaupanja severnoameriškega naroda. Na dlani je, da hoče severnoameriška vojska pridobiti na glasu kot varovalka svetovnega miru.

-erne

Javljinskega Jabolko in vladna koalicija Naš dom Rusija premiera Viktorja Černomirdina si s po 10 odstotki glasov delita drugo mesto. Sredinska stranka Ženske Rusije in sredinsko-levičarski Kongres ruskih skupnosti generala Aleksandra Lebeda pa bi v tem trenutku prejeli po 8 odstotkov glasov.

Ultra-nacionalistična stranka Vladimirja Žirinovskega (liberalci), ki je na zadnjih volitvah dosegla kar 23% glasov, bi jih v tem trenutku zbrala le še 5%.

Po zdaj veljavnem volilnem zakonu mora stranka zbrati vsaj 5% glasov, da ima pravico vstopa v parlament, vendar pa bo o tem določilo v teh dneh razpravljajo ustavno sodišče.

Nagradi Slovenkama

V času od 22. do 26. novembra je potekal I. Mednarodni festival videa in umetnosti elektronike v Buenos Airesu (Kulturni center Recoleta). Poslanih je bilo 740 videov in CD-ROMov iz 44 držav, med njimi tudi dva videa, ki sta predstavljala Republiko Slovenijo dve mladi avtorici, Marine Gržinič in Aine Šmid, v produkciji RTV Slovenija. V soboto je komisija petih članov izbrala kot prvo nagrado slovenski video „Luna 10“, protivojno sporočilo obeh avtoric, ki sta hkrati dobili tudi nagrado kot najboljši video ženskega avtorja, ki ga podeljuje „Siempre mujer“. Nagrade so bile razglašene v nedeljo zvečer v Kulturnem centru Recoleta, kjer je bilo vse v znamenju Slovenije; strokovnjaki so povedali, da je med silno množico videov prav ta slovenski posnetek že na vsem začetku izbijal zaradi izjemne tehnike in globokega sporočila; diplomi in denarni premiji pa je sprejel odpravnik poslov slovenskega veleposlaništva.

IVAN KOROŠEC

Orlov vrh - gaj junakov

Ko je tistega novembra tu na tem prostnem nekdanjem Gaju Junakov domobranski častnik klical imena padlih v borbi in tu pokopanih vojakov, mu je za vsakim imenom zamolkel glas odgovarjal: „Padel za domovino.“ In duhovnik, ki je blagoslavljala z jesenskimi rožami posejane grobove, je mrtvim žele: „Requiescat in pacem“.

Za tistim poslednjim novembrom, je prišel maj in z njim oni, ki so jim zavezniki podaril oblast. Za nas tistega maja ni bilo pomladi in naš maj — bil je november.

Po okupaciji je prišla okupacija. In ko je utihnilo orožje na svetovnih frontah, so se pri nas odpirali grobovi. Ne za „Requiescat in pacem“ temveč za krik obsodbe novi, krvavi tiraniji.

26. maja 1945 je komunist Tone Seliškar zapisal v uvodniku Slovenskega poročevalca: „Maščevanje je postalo program. Premagali bomo vse pomisleke, ki nam bi ovirali izvrševati to maščevalno poslanstvo. Mi ne bomo posekali samo gnilega drevesa... Mi bomo tudi njegove korenine izruvali... in zemljo devet klafter globoko prekopal... za drevesom ne bo ostalo najmanjše kali.“

Potem je zapel hvalnico revoluciji: „Mi smo zidarji novih, svetlih močnih časov. Naša dejanja so čista in jasna, vsakemu poštenemu človeku razumljiva.“

Kako strašna slepota je človeka, ko prevzame poslanstvo maščevanja, ko imenuje čas moči — nasilje nad nemočnimi, ko imenuje čisto dejanje — mučenje in umore, skrunjenje grobov in svetih znamenj. In vso to „moč čistih dejanj“ krona z narodnih holokavstom.

Bili so prepričani v neminljivost svojega močnega časa. Zato so kruto sledili poslanstvu maščevanja in sovraštva.

Jetnike so razbije in mučene podirali v brezna, jaške in kraške jame. In mrtve so izkopavali iz grobov ter z njimi uprizarjali zločinske prikaze na naš račun.

Ljudje iz Lavrice in Orel še pomnijo tisto dolgo vrsto lojtrskih voz, ki so vozila 23 ali več trupel izkopanih iz nekdanjega Gaja Junakov na Sv. Urh za krvavi teater...

Kako strašna slepota je človeka, kadar mu je pravica maščevanje in maščevanje nasilje, laž in umor.

Vse so izravnavali v tem posvečenem ga-

ju, kot da ni bilo ničesar, kot da se ni nič zgodilo.

To je tisto, kar je bilo pol stoletja tabu. To je tisto, kar danes postaja jasno poštenemu narodu, drugače jasno, kot si je želel Tone Seliškar.

„Če umrem od vojnih ran, bom na Gradu pokopan, če pa pridem srečno na svoj dom, potlej deklet moje, vzela te bom.“

Tako smo nekaj peli, ko smo odhajali v borbe in tako smo peli, ko smo se vračali iz borb.

Karkoli naj bi bilo, bi bilo lepo vojaku — prostovoljcu za domovino: ali grob v družbi junakov ali svoboda in zakon z ljubljenim dekletom.

V nas je gorela domovina.

Slovenija, vse smo ti dali. Svojo mladost, sanje ljubezni, gnezdo domače, hišo očetovo in tisoče prijateljev... Zato smo umirali. Za tvojo svobodo šli bi do konca sveta.

Ti izravnavani, skrunjeni grobovi danes terjajo nas in našo Ljubljano:

„Kdaj nam bo vrnjena čast?“

Kdaj bo tu na Orlovem vrhu — Gaju Junakov tudi nam večni mir in pokoj?

Ko je vrela svoboda so se zganile naše trohneče kosti v upanju, da bomo spet na božji njivi pod znamenjem Križanega. Toda svoboda je prišla, betežna — svoboda brez sonca, brez naših grobov in znamenja križa.“

Dragi mrtvi bratje!

Ko bo Slovenija resnično svobodna, pravna država, ko bo oblast obsodila zločin in popravila krivice, bo Orlov vrh spet Gaj Junakov in duhovnikov Requiescat in pacem bo za večno segel v vaše grobove.

Ko po pripročnih naših mučencev prosim blagoslova in varstva naši mladi državi, nas prav ti grobovi opozarjajo:

„Kako naj bo varna domovina, če pa so varuha slovenskih dežel — Sv. Jožefa zazidali in je še vedno jetnik za umazano steno v svojem še vedno oskrunjenem svetišču tu spodaj.“

In ti grobovi nam šepetajo:

„Manj temna noč je nam v grobovih, kot je vam svoboda vaših dni.“

„Toda ne strašite se, bratje naši!“ nam kličejo grobovi.

„Vztrajajte! Stojte trdno! Vztrajajte, kot smo vztrajali mi!“

„Niste sami, z vami je narod, z vami smo mrtvi, nikdar premagani domobranci, na braniku Slovenije, za: Boga - Narod - Domovino!“

KAJ SE VAM ZDI?

Vse več je primerov, da umirajo naši rojaki in si nemočen in čutiš celo občutek krivde, ko nekaj dni po pogrebu zveš za smrt znanca, prijatelja, mogoče celo sotrpina iz tistih težkih dni. Nisi ga kropil, seveda ga tudi nisi spremljal na zadnji poti. Osebne zveze med nami počasi popuščajo, okolica nas vse bolj vsrkava. In vendar ni še vse zgubljeno. SLOGA je pričela organizirati telefonsko mrežo za nujna sporočila. V začetku bi šlo le za dve vrste teh: primer smrti ali pa prošnja za krvodajalce. Naši rojaki se sadnje čase srečavajo z velikimi težavami, ko potrebujejo kri za bolne svojce. S telefonsko prošnjo po mreži bi bila stvar verjetno hitro urejena. Vabimo zato vse rojake, ki jih bomo zaprosili za sodelovanje v tej mreži, da pomoči ne odrečejo. O tej mreži bomo še poročali. Mislimo pa, da veliko časa ne kaže izgubljati. Kaj se vam zdi?

Nepriporočljivo za poredneže

Pripravlja se na sanhuškem odru Geržinčičeva spevoigra „Miklavž prihaja“

Med mnogimi rojaki, ki so morali zapustiti domovino, je gotovo sv. Miklavž eden izmed najbolj uglednih in dolgobradih mož. V prvih letih izgnanstva je tudi v najhujšem pomanjkanju obiskoval otroke v taboriščih, ter kasneje tudi v izseljenstvu.

Res je miklavževanje v naši izseljenki skupnosti nepogrešljiv običaj. Spada v tisto bogato dediščino, ki jo starši in vzgojitelji s trudom in ljubeznijo nudijo slovenskim otrokom. Leto za letom ob koncu šolskega leta, sv. Miklavž obdaruje vse otroke, mora pa tudi malo pokarati poredneže. Ta vzgojni pomen miklavževanja so poznali naši starši in stari starši v Sloveniji in takega poznamo med nami.

Starejši se gotovo spominjajo, kako je Miklavž čez noč prinesel suhega sadja, potic, ali pa skozi okno metal orehe, fige in lešnike. Morda se pa bolj spominjajo parklja s črno knjigo, v kateri so zapisani grehi. Marsikdo se je za miklavževanje naučili katekizma in vseh molitvic, kajti Miklavž je to izpraševal. Kdor ni znal, je bil izročen parkljev in dobil šibo.

V tem duhu je nastala v medvojni Ljubljani spevoigra „Miklavž prihaja“ in je pristen izraz razpoloženja Miklavževega večera v tistem času.

Posamezni odlomki iz te spevoigre se tudi večkrat slišijo na krajših miklavževih prizorih v naših Domovih. Komu ne zvone v ušesih melodije sledečih verzov:

„Mi angelci smo mali,
nas Bogec rad ima,

kaj žalost je, ne vemo,
za bol nihče ne zna...“
(Uvod, Med angelci)

ali:

„Mi parklji,
mi smo parklji,
naš glavar je Lucifer;
z nami pojde
z nami pojde
vsak poreden paglavac!“
(Vražja himna)

S celotno izvedbo te operete pričinja mladinski pevski zbor San Justo, s pomočjo tudi tistih pevcev, praznovanje svojih petindvajset nepretrganih let obstoja.

Miklavž v spremstvu angelov, Kodrček, Serafinček, svetniki: sv. Peter, Gerard in Krišpin, ter Lucifer z Mefistom, Kosmatin in Škratulin v spremstvu najhujših sanhuških hudičev, so glavni nastopajoči.

Sodelovanje dirigentov Andreja Selana in prof. Andrejke Selan Vombergar, režiserja F. Beznika, scenografa T. Oblaka, pianista prof. I. Vombergarja, koreografa prof. Miriam Mehle Javoršek in prof. Murija Urbančiča ter Miriam Oblak in Danice Malovh na skrbi oblek, govori v naprej, da bo ves prizor najmanj skrbno pripravljen.

In še odlomek v vzpodbudo:

Vsi lenuhi, potepuhi,
ti so naši ljubljenci,
umazanci, razcapanci
pojdejo zdaj s parkeljni.
(Lucifer, solo)

M. V.

Gostovanje zbora Niños y Jóvenes Cantores de Bariloche v Čilu

Južna čilenska univerza je povabila pretekli teden naš bariloški zbor Niños y Jóvenes Cantores de Bariloche v mesto Valdivia. Tam smo peli 11. novembra v cerkvi svetega Frančiška. V okviru univerze deluje glasbeni konzervatorij, ki ima pouk vseh orkestrskih instrumentov. Tako ima tudi tri različne komorne orkestre (otroškega, mladinskega ter odraslega). Poleg tega ima tudi univerzitetni zbor.

Na sporedu je bilo v prvem delu enajst komadov slovenskega skladatelja Iacobusa Gallusa (1550-1591) in sicer: Diffusa est gratia Opus Musicum (OM) IV/100 (Iz tvojih ustnic lije milina); Vae nobis OM II/16 (Gorje nam); Sepulto Domino OM II/14 (Ko so Gospoda pokopali); Angelus Domini descendit OM II/43 (Gospodov angel je prišel iz nebes); Steti Iesu in medio OM II/50 (Jezus je stopil mednje); Subannatores subsannabit Deus OM II/70 (Zasmehovalce bo osmešil Bog); Repleti sunt omnes OM II/58 (Napolnjeni so bili s Svetim Duhom); Exultate iusti in Domino OM IV/141 (Radujte se, pravični); O ad-

mirabile commercium OM I/33 (O čudovita zamenjava); ter Aleluia, Cantate Dominum canticum novum OM II/34 (Pojte Gospodu novo pesem).

V drugem delu je zbor prvič podal občinstvu oratorij Jephthe (Jeftejeva prisega) baročnega skladatelja Giacomo Carissimija (1605-1674). Poznana staropisemska zgodba je tu podana v obliki oratorija za soliste, zbor in generalni bas. Za konec je pa zbor pel z otroškim orkestrom konzervatorija delo v Argentini umrlega skladatelja Domenico Zipolija (1688-1726) Tantum ergo.

Zanimive so bile vaje in koncert, kjer je razen šest odraslih nastopilo nad petdeset otrok in mladoletnikov. To potovanje je začetek medsebojnega delovanja med zborom Niños y Jóvenes Cantores de Bariloche in Južno čilensko univerzo, ki se bo nadaljevalo 16. in 17. decembra, ko bomo z mladinskim orkestrom predvajali simfonično-vokalna glasbena dela na koncertu XXVIII^a Navidad Coral.

Prof. Andrej Jan

NOVICE S KOROŠKE

BOROVLEJE: Slovensko prosvetno društvo je praznovalo svojo 90-letnico ustanovitve; tudi so slavili 125 let od prvega SPD, ki je bil razpuščen po 10 letih obstoja. Borovlje je najstarejše prosvetno društvo na Koroškem. Kljub političnemu pritisku, izseljenstvu in prepovedi kulturnega delovanja ter slovenske besede, ima danes SPD Borovlje dragocen zaklad, kulturno dediščino in mnogo mladih sil. Ni samo kulturni dejavnik, je tudi pripomoček z dvojezičnimi prireditvami za boljše sožitje obeh narodnih skupin.

OSEM STOLETIJ VOGRČ je naslov zbornika, ki opisuje zgodovino in druge

zanimivosti koroške vasi, v kateri je dolga leta župnikoval Vinko Zaletel. Knjigo je založila Mohorjeva družba v Celovcu, izdala pa sta jo Koroška kulturna zveza in narodopisno društvo Urban Jarnik. V zborniku je najti prispevke o izvoru imena vasi, o vogrških freskah, urbarju, hišah in stavbah, ljudskih pesmi, slovstveni fokrli in tudi bogatem duhovnem in narodnostnem delu omenjenega župnika — svetovnega popotnika.

ST. RUPERT: Strokovna kmetijska šola je končala svoje šolsko leto in s tem povabila na ogled šolskih izdelkov. Višek kulturnega sporeda je bila igra Magnetni deček. S tem so dekleta pokazala, da imajo talent za gospodinjstvo in še za drugo.

PISMA BRALCEV

Spoštovani g. urednik!

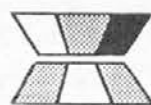
V Svobodni Sloveniji, ki je izšla 19. oktobra 1995, sem zasledil sestavek pod naslovom Zapleti v Ljubljani, v katerem je zapisano tudi sporočilo strank slovenske pomladi v Ljubljani o njihovem medsebojnem sporazumu. Ta sporazum so stranke slovenske pomladi v Ljubljani, razen SKD, podpisale že spomladi. SKD ga je skupaj z dodatkom podpisala šele 5. oktobra. Zato začetek članka, ki komentira zaplete v delovanju strank slovenske pomladi v ljubljanskem mestnem svetu, zavaja, ko pravi, da so socialdemokrati in SLS „končno“ pristali na pobudo, da tudi formalno sodelujejo v tej koaliciji.

Ker sem že precej časa v Ljubljani, dobro poznam razmere v mestnem parlamentu. Zato trdim, da je negativna ocena Petra Sušnika, svetnika SKD, napačna. Ne bi komentiral ostale vsebine, vendar je potrebno zaradi pravilno obveščenosti Slovencev v Argentini še enkrat podčrtati dejstvo, da je prav mestna SKD imela pomisleke do podpisa tega sporazuma, in je šele po pritisku vodstva stranke pristala nanj.

Ivan Korošec

Ljubljana, 16. novembra 1995

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Poroka: V soboto, 25. novembra, sta se v cerkvi Marije Pomagaj poročila Tone Mokorel in Irenka Fajdiga. Priče so bili: ženina mati ga. Ani Mokorel roj. Petkovšek in ženinov brat Jože Mokorel ter nevestina mati ga. Irena Fajdiga roj. Zajec in nevestin brat Pavle Fajdiga. Poročil je dr. Jure Rode

Novemu zakonu želimo srečo!

Krsta: V nedeljo, 26. novembra, je bil

krščen v cerkvi Marije Pomagaj Tomaž Lenarčič, sin Jožeta in Pavlinke Dobovšek. Botra sta bila Jože Cukjati in Marjanka Dobovšek roj. Lenarčič. Krstil je dr. Jure Rode.

V cerkvi Marije Pomagaj je bila v nedeljo, 26. novembra, krščena Nadja Mihaela Mavrič, hčerka Miloša in prof. Elizabete Petkovšek. Botra sta Gabriel Mavrič in gdč. Sandra Petkovšek, krstil pa je delegat Jože Škerbec.

Srečnim staršem naše čestitke!

Smrt: Umrl je v San Justu Štefan Kavčič ml. (32 let). Naj počiva v miru!

Koncert v Slovenski vasi

5. novembra smo se vaščani Slovenske vasi, skupaj z gosti, v velikem številu zbrali v cerkvi Marije Kraljice na koncertu otroškega in mladinskega pevskega zbora. Ta koncert je bil prirejen v spomin 36. obletnice blagoslovitve naše cerkve Marije Kraljice.

V uvodnem govoru nas je napovedovalec povabil: „Prisluhnimo melodiji, harmoniji, predvsem pa vsebini pesmi.“ Zapravimo nekaj časa za nekaj nekoristnega: petje. Prisluhnimo s srcem — in odkrili bomo sporočilo pesmi, Lepoto, Harmonijo samo. Za besedilom, melodijo, sporočilom... bomo odkrili tudi delček osebne vere pevcev in prosti čas, voljo, ki je bila vložena v današnji koncert v bližini obletnice blagoslova najstarejše slovenske župnijske cerkve v Južni Ameriki.“

Koncert je začel otroški zbor, katerega že več leti vodi s. Snežna. Upamo, da bo iz vrst tega zbora izšel marsikateri talent, ki bo okreplil mladinski zbor. Otroci so zapeli štiri pesmi.

Sledil je nastop mladinskega zbora. „V prvem delu tega nastopa smo z osmimi pesmimi poromali k naši nebeški materi Mariji, jo počastili, se ji zahvalili in jo tudi prosili, naj varuje naše družine, župnijo, domovino.“ Ob zaključku prvega dela na-

stopa mladinskega zbora, so vsi nastopajoči skupaj s poslušalci v cerkvi zapeli pesem Marija, skoz življenje.

Po kratkem odmoru je sledil drugi del koncerta, ki nas je s sedmimi pesmimi popeljal v svet razlage božje pesmi, ki se, hvala Bogu in vsem, ki so gradili to cerkev, razlega v domačem jeziku vsa leta od blagoslovitve do danes. Koncert se je zaključil z Zahvalno pesmijo.

Lep in prijeten večer so nam pripravili mladi pevci iz Slovenske vasi. Kvalitetno petje, izbor pesmi in okolje v katerem se je koncert odvijal, vse to je bila ne le uspešna glasbena prireditev, pač pa tudi lepo doživetje za vsakega kristjana. Hvala lepa vsem pevcem in voditelju zbora g. Franciju Pavliču za ta večer!

Prav gotovo pa se velja zamisliti tudi ob besedah napovedovalca, ki je ob koncu koncerta dejal: „Če drevo nima korenin, umrje. Slovenska vas ima vse pogoje, ima zadosti zemlje, da požene korenine, da živi še naprej. Imejte radi to, kar imamo, še več, razvijajmo to, kar imamo. Zaponimo pa si, da je življenje vsakega drevesa, ki ima večino svojih korenin na tujem vrtu, odvisna od volje drugega.“

Z. A.

Slovenski dom San Martín

Oktober 1995 bo ostal rojakom iz San Martina v lepem spominu, saj je bil to mesec prijetnih doživetij in srečanj.

V nedeljo, 15. oktobra smo po sv. maši praznovali materinski dan. Gospa Rezi Marinšek je v imenu krajevne Zveze žena-mati pozdravila vse slavljence. Prebrala je nekaj globokih misli iz papeževga pisma ženam, v katerem sv. oče postavlja Marijo za zgled v službi ljubezni. V imenu mladinskih organizacij je mamicam voščil Marijan Boltežar. Spomnil se je tudi vseh rajnih mater. Učenci 3. razreda Rožmanove šole so prisrčno recitali „Moja ljuba, zlata mama“. Vsi otroci so mamicam zapeli ob spremljavi inštrumentov „Šopek za mamico“. Mladi so mamicam postregli z zajtrkom.

19. oktobra je Rudolf Smersu, častni član našega Doma, obhajal devetdeset let. Skupina odbornikov in prijateljev mu je ponesla čestitke rojakov iz okraja. V krogu domačih smo jubilarntu vsi iz srca zapeli „Kol'kor kapljic“. Devetdeset rdečih vrtnic je krasilo obednico in pričalo o bogatem delu slavljence.

21. oktobra, na predvečer Slovenskega dne, smo doživeli pomemben kulturni večer. Koncert Logaškega okteta je privabil lepo število rojakov, tudi nekatere, ki red-

no ne zahajajo v Dom. S svojim obiskom so nas počastili: dr. Peter Vencelj, dr. John Corsellis in prof. Matjaž Puc. Predsednik Doma, Andrej Peršuh, je gostom izrekel dobrodošlico in jim podaril spominske lesoreze. Ubrano petje okteta je poslušalcem seglo res do srca. Vsaka pesem je bila nagrajena z močnim aplavzom. Oktet je Domu poklonil sliko Logatca in kasete. Dr. Peter Vencelj si je ogledal šolske prostore. Opazili smo, da so mu otroci pri srcu, saj je ljubeče pestoval malo Cecilijo. Po koncertu so dekleta in fantje vsem postregli z okusno večerjo. V prijetnem vzdušju in prijateljskem kramljanju je ura odbila skoraj polnoč.

29. oktobra se je že v zgodnjih popoldanskih urah razlegala v Domu slovenska glasba. Priredili smo vsakoletno tombolo, ki je pritegnila rojake iz vseh okrajev in tudi vrsto argentinskih prijateljev. Marko Rezelj je napeto vodil igro. Sreča se je nasmehnila Jožetu Cestniku iz Ramos Mejje, ki je poleg glavnega dobitka (\$ 12.000) zadel še video aparat. Čeprav nas je mnogo ostalo praznih rok, smo odhajali z zadovoljstvom, ker smo podprli sanmartinski Dom.

Hvala vam!

V. P.

nice, gospodarska poslopja in tudi mlin ob potoku. Muzej naj bi za ogled odprli čez pet let. Račji dvor je bilo nekdanje središče vinarstva in posesti admontskega samostana in je v njegovem dvorcu pred leti delovalo priljubljeno mariborsko gostišče.

TRENTA — Zgornje kriško jezero leži 2.158 metrov visoko in je najvišje slovensko jezero. Veliko je le kakih sto krat sto metrov. Vanj se je spustilo pet potapljačev: trije specialci ministrstva za notranje zadeve, portoroški profesionalni potapljač in potapljač-fotoreporter. Poleg rekorda, ki ga predstavlja potop, so izmerili, da je jezero globoko 9,5 metrov, da dno prekriva mulj in da ima tudi že svojo onesnaženost, saj so iz jezera privlekli kovinski vrč za vodo, steklenice in plastenke.

LJUBLJANA — Po zadnjih podatkih je trenutno v Sloveniji 47 bolnikov z aids-sido in 60 okuženih (registriranih). Kot povsod, menijo, da je število okuženih neregistriranih znatno višje.

MARIBOR — Francoski strokovnjaki so predstavili svoje zamisli kako delati z odpadki. Po njihovem naj bi imela Slovenija tri glavne centre za gospodarjenje z odpadki in nekaj manjših centrov, ki bi zbirali ali sortirali odpadke. Strokovnjaki menijo, da je 350 kilogramov smeti na prebivalca kar nizka količina. V Mariboru se zavzemajo, da bi v sklopu 21 območnih občin v teku treh let zgradili enega od treh glavnih centrov.

LJUBLJANA — Skoraj 24.000 ljudi je obiskalo največjo razstavo srednjeveške umetnosti z naslovom Gotika v Sloveniji. Med njimi je bilo tri tisoč tujcev in osem tisoč šolarjev. Razstava je bila istočasno na treh lokacijah: v obeh stavbah Narodne galerije v Ljubljani in v Muzeju novejšje zgodovine (Cekinov grad v Tivoliju). Poleg razstav samih je bilo razvitih nešteto drugih dejavnosti, kot so videopredstave, slikarske ali rezbarske delavnice; vsega skupaj so našteali 480 posebnih dejavnosti.

IDRIJA — Na zborovanju muzealcev so letošnjo Valvasorjevo nagrado podelili dr. Gorazdu Makaroviču, kustosu za ljudsko umetnost v Slovenskem etnografskem muzeju. Valvasorjevo priznanje pa je prejela muzikologinja Darja Koter za strokovno urejenost stalne razstave starih glasbil v Pokrajinskem muzeju Ptuj.

NOVICE S PRIMORSKE

ZALOŽBA MLADIKA je izdala v italijanščini knjižico o Repentabru. Je turistični vodič, ki bralcu italijanske narodnosti poda v strnjeni obliki zgodovino in zanimivosti tega kraja. Do sedaj so bili vsi ti podatki predstavljeni iz nacionalistično in protislovensko usmerjenih krogov. V štirih poglavjih so opisana slovenska imena krajev, Marijino češčenje, zgodovinski podatki in stavbe na Repentabru (cerkev sv. Roka, župnišče, srenjska hiša).

V LETIH 1910 DO 1919 je bil Andrej Karlin škof tržaško-koprške škofije. 27 predavatelj je osvetljeval razne vidike njegovega delovanja na tradicionalnem jenskem simpoziju Slovenika v Rimu. Škof Karlin je uvedel postopek, da bi škof Slomšek bil prištet k blaženim.

MOČAN UDAREC slovenskemu šolstvu pomeni odločitev ministrstva za šolstvo, ki je ukinila sindikalni dopust tajnici slovenskega šolskega sindikata Marti Kapun. Tajnica je bila do sedaj oproščena pouka v razredu in se je posvečala reševanju šolskih problemov ter seznanjanju z novostmi na šolskem področju.

UBLJANA — Umrl je baritonist Tone Kozlevčar, znani pevec Slovenskega okteta. Svojo dolgoletno pevsko pot je začel pri Akademskem pevskem zboru France Maroltu in jo zaključil v Ribniškem oktetu.

LJUBLJANA — Na glasbenem polju so Slovenci dobili kar nekaj odličij. V španski Sevilji je klarinetist Mate Bekavac zasedel prvo mesto na svetovnem tekmovanju mladih (do 32 let) klarinetistov. Bekavac je pred tem že dosegel lepe uspehe na koncertih v Lizboni, Dunaju, Varšavi in Salzburgu. — V Luksemburgu je dvetinajstletna saksofonistka Betka Kotnik dosegla drugo mesto na tekmovanju evropskih mladinskih glasbenikov. V istem tekmovanju je Primož Flajšman (21 let) zasedel peto mesto.

LJUBLJANA — Letošnji pridelek grozdja je vsaj za 30 odstotkov nižji od lanskega. Suša, burja in toča so predvsem na Primorskem razlog, da je ponekod pridelek kar za polovico nižji kot lanskega. Le na Štajerskem se vinogradniki tolažijo, da so letos nabrali samo deset odstotkov manj grozdja.

SLOVENSKA BISTRICA — Dvanajst novih novih kilometrov avtoceste so odprli za promet na odseku Slovenska Bistrica — Hoče.

TREBNJE — Visoka poslovna šola Ekonomske fakultete v Ljubljani je uvedla v Trebnjem prvi visokošolski študij na daljavo. Tovrstni študij se razširja v svetu, pri čemer dobiva potrebno podporo s strani večjega razvoja komunikacije, informatike in proizvodnje novih študijskih pripomočkov. Trebnju se bosta v prvi fazi pridružila tudi centra v Novi Gorici in na Ptuj.

LJUBLJANA — Pošta Slovenije zagotavlja petkrat do šestkrat tedensko dostavo poštnih pošiljk 63 odstotkom prebivalstva in enkrat do petkrat tedensko dostavo 37%. Položaj postavlja Slovenijo sicer na rep držav Evropske zveze, kjer zagotavljajo vsem prebivalcem dostavo vsaj enkrat na dan. Je pa tudi res, da v Sloveniji prejme vsak prebivalec letno 160 poštnih pošiljk, medtem ko v državah Evropske zveze to število narase od pet do šestkrat. Za prihodnje leto pri pošti načrtujejo, da bi zagotovili 70 odstotkom prebivalcev dostavo petkrat-šestkrat na teden.

LJUBLJANA — Ob priliki svetovnega dneva duševnega zdravja so izdali nekaj statističnih podatkov o Sloveniji: Slovenija ima med 30 do 60 samomorov na vsakih sto tisoč prebivalcev, kar pomeni 600-650 samomorov letno in jo postavlja v svetovni vrh skupaj z Madžarsko, Litvo in Estonijo. Njim je treba prišteti še vsaj petkrat toliko samomorilnih poskusov. V prometnih nesrečah pa izgubi življenje še kakih tisoč dvesto oseb na leto.

KOPER — Civilni invalidi Slovenije so na protestnem zborovanju zahtevali, da Italija prevzame odgovornosti kot država napadalka v drugi svetovni vojni in poravnava civilnim invalidom neizplačane invalidnine. Italija zahteva nazaj hiše na obali, ki so jih zapustili italijanski begunci ob priključitvi, nič pa ne mara slišati o svojih odgovornosti pa naj bodo to invalidnine ali neizpolnjene zaščite slovenske manjšine v Italiji.

SAO PAULO, Brazilija — Šeherezada v izvedbi mladinskega gledališča je bila glavna točka petega mladinskega festivala scenskih umetnosti v mestu Araraquara. V Sao Paulo so Šeherezado ponovili še trikrat.

MARIBOR — Na Račjem dvoru pri Mariboru so začeli z deli za muzej na prostem, kjer naj bi predstavil značilnosti stavb severovzhodne Slovenije, zasadili avtohtone vrste rastiinstva in gojili čredico ovc in koz. V muzej bodo prenesli različne tipe viničarij, zidanic, vinskih kleti, kovač-

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

ZDRAVNIKI

dr. Marija Avguštin - Specialistka za očesne bolezni. Ponedeljek, torek in petek od 16. do 20. ure. Roma 3122 - 1. nadstr. 3. - Isidro Casanova (20 m od Rute 3). Tel.: 485-5194

PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 831-3546.

NEPREMIČNINE

IDEAL HOME - Nakup, prodaja, najemnine hiš, stanovanj, zemljišč. Tomaž Matičič - Budislav Jovanović, Esmeralda 1256, 1er. piso 3, Capital. Tel. 339-4597; 769-8109

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados, sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekscurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

AGRONOMIJA

Ureditev vrtov, balkonov in parkov (técnica en jardinería y floricultura) - Milena Bevk - tel. 664-8436.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vomberger - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Slovenska kulturna akcija
Predavanje dr. A. Finka
9. decembra je preloženo
na začetek prihodnega leta.

Mladinski pevski zbor San Justo ob 25. obletnici prireja
BOŽIČNI KONCERT

21. decembra ob 20.30 uri v
župni cerkvi Janeza Bosca,
Av. Márquez 3031 - San Isidro

Prisrčno vabljeni!

Folklorna skupina Pristava „Slovenija, od pampe do sončne strani Alp!“

Slovenska Pristava, 9. decembra 1995, ob 20.30

Ponovitev celotnega programa iz Slovenije

Vstopnina: \$ 5.- (otroci brezplačno)

NAŠ DOM SAN JUSTO
Mladinski pevski zbor San Justo ob 25. obletnici vabi na
SPEVOIGRO (v treh dejanjih)

MIKLAVŽ PRIHAJA

Avtor: dr. Jerko Geržinčič - Režija: Frido Beznik
v Našem domu San Justo

9. decembra, ob 20. uri za otroke

10. decembra, ob 20. uri za mladino in odrasle

Po predstavi bo obdarovanje.

Miklavževa pisarna uraduje od 17. do 20. ure.

Vsi prisrčno vabljeni!

II. srečanje učiteljstva ljudske in srednje šole

Slovenska hiša, 16. decembra, ob 8.30 uri.

Vabi šolski odsek ZS

DA NE BO PREPOZNO!

- Samo člani, ki bodo 31. decembra 1995 imeli kartico SLOGA-MULTIRED v žepu, lahko upajo na ZASTONJSKO vožnjo BUE-LJU-BUE (s spremljevalcem). Žrebanje bo 2. januarja 1996.

- Samo člani, ki bodo imeli naloženih vsaj \$ 100.- v navadni hranilni vlogi in Karto SLOGA, bodo imeli prost vstop na letovišče SLOGA. Začetek sezone 2. decembra 1995.

V SLOGI JE MOČ!

ŠOLSKA KOLONIJA ZEDINJENE SLOVENIJE v Počitniškem domu „Dr. Rudolf Hanželič“ - Sierras de Córdoba

od 26. decembra 1995 do 10. januarja 1996.

Zedinjena Slovenija sporoča, da bo stroške prevoza otrok, v znesku \$ 60.- za vsakega plačala iz mecenskega daru, ki ga je prejela v ta namen. Nova cena je \$ 270: plačilo \$ 150.- ob vpisu, ostalo pred odhodom.

Mladinski odsek Zedinjene Slovenije

Ljubezen po pismih tudi v španščini

Naš rojak dr. Vojko Arko ne le da je eden izmed stebrov Slovenskega planinskega društva — nedavno so ga izvolili za častnega predsednika! — s sedežem v Bariločah (San Carlos de Bariloche) in s tem tudi slovenstva v tamošnjih predelih argentinske Patagonije, je tudi uspešen in uveljavljen pisec. Knjiga „Dhaulagiri“, ki sta jo napisala z Dinkom Bertoncijem, je sploh prvo avtorsko himalajsko delo v slovenskem jeziku. Leta 1975 je pri Mohorjevi družbi v Celovcu izšla njegova zbirka „Zgodbe z Nahuel Huapija“, v zbirki Gore Slovenskega planinskega društva pa knjiga „Ljubezen po pismih“. Leta 1987 je pri Slovenski kulturni akciji v Buenos Airesu potem izdal še „Cerro Shaihueque“, 1991, pa pri Clubu Andino Bariloche do letos svoje edino neslovensko knjižno delo biografijo „Otto Meiling“.

Svoje tretje delo „Ljubezen po pismih“ je potem tudi prevedel in letos poleti — le malo za tem, ko je slavil 75. rojstni dan — je izšlo še v španskem jeziku: da bi tudi širšo argentinsko javnost seznanil o doprinosu Slovencev k razvoju gorništvu in smučanju v Argentini. Tudi knjiga „Amor por carta“ s podnaslovom Recuerdos de un andinista (Spomin gornika) je izšla v založbi Cluba Andino Bariloche, s katerim tudi sicer odlično sodelujejo. Je sicer nekoliko skromnejša kot slovenska izdaja, toda od tisi

risb Bare Remec zato niso nič izgubili, še manj pa gorniška dejanja, izbor katerih avtor na koncu še dodatno predstavlja, tudi s plezalskimi skicami in fotografije z vršnimi smermi.

Franci Savenc
„Delo“, 20. nov.

France Cukjati blagoslovlja spominsko ploščo ob 50-letnici begunstva v Slovenskem domu v Carapachayu. Poročilo o slovesnosti smo objavili v prejšnji številki.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentin B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nac. de la Propiedad
Intelectual N° 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

NEDELJA, 3. decembra:

V Rožmanovem domu maša in kosilo.

PETEK, 8. decembra:

V cerkvi Marije Pomagaj mladinska maša in posvetitev mladine Brezmadežni govornika bosta prof. Tine in prof. Marjana Vivot.

SOBOTA, 9. decembra:

SKA - Predavanje dr. A. Finka je preloženo na začetek prihodnega leta.

Nastop Folklorne skupine Pristava.

V San Justu spevoigra Miklavž prihaja ob 20. uri za otroke.

NEDELJA, 10. decembra:

V San Justu spevoigra Miklavž prihaja ob 20. uri za mladino in odrasle.

SOBOTA, 16. decembra:

Božičnica Zveze slovenskih mater in žena in Vincencijeve konference.

II. srečanje učiteljev ljudske in srednje šole v Slovenski hiši ob 8.30.